

לפני 25 שנה

כתבי "יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט", הראיון הובא תוך דכקות כמודיעות המערכת, להציג בפני הקוראים את המתרחש במצוריים. בשער הגיליון: החידושי שמוליק רוזן.

השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביאו כתבי "העולם הזה" "רוי" על העולם התחתון, לראשונה בעיתונות הישראלית. הכתבה הציגה, בעזרת מיטת חופה, חתך של המיתר של העולם התחתון החיפאי, והביאה לקורא את עובדת היווצרות עולם של "רוח השיש, ובתיבושת..." בישראל. מדור הרדיו של השבועון הביא את סיפורי החיים של החידושי שמוליק רוזן שריתק בחידושי את הישראל של שנת 1953. בגיליון השבוע לפני 25 שנים, פירסם "העולם הזה" ראיון מיוחד עם מנהיג מצוריים, מהמד נביב, שנערך בידי צוות

מי בצר עכו הופך בית משוגעים * משרד המיסחר והתעשייה

עורך משרד רדיו * 39 המלקות * בגוריון ואבו ג'ילדה

"העולם הזה" 814
תאריך: 28.5.53

הריפוי מסרתי לצדקה, לא השארתי בכיסי פרוטה! חוץ מזה" ניסה לשכנע, "כבר ריפאתי עשרות בחורים." המיטרה, שלמרות חיפושים מדוקדקים ביותר בספר החוקים לא מצאה סעיף מתאים למיכרה בו מכה איש את רעהו בהסתמך. נאלצה בסופו של דבר להאשים אותו בהאשמה שהיוותה סיוע מוצלח לשריד זה של ימי הביניים: עיסוק בריי פוי ללא רישיון.

הווי

שמעון הבנדיט

כשרא אלהים את השמיים ואת הארץ וקבע לכל חיה את המיטת שלה — האוויר לציפור, הים לדג, הצלחת לתרנגולת — שחל לקבוע מקום מתאים לאמני נים ולסופרים, אלה נודדים מאז מבנית קפה לבית קפה, בתנועות מיסטריות שאין להן הסבר טבעי. בשנים האחרונות הסתודדו אמנים וסופרי רים ישראלים בקפה כסית שברחוב דיי זנגוף בתל אביב. בכסית אפשר לאכול ולשתות, אך אין זה מקום להרצאות, לויכוחים ולשפיתת חומצה איש על יצירת רעהו — דבר הרוש לעצם מהותו של האמן.

מפא"י הבחינה באופן גאוני במחסור זה, וביקשה לפתור בעזרתו בעייה חשובה — כיצד למשוך אליה את האמנים והסופרים שלא נלכדו, עדיין, ברשת מפ"ם. ניגשה מפא"י ופתחה את מועדון סילוא ברחוב זמנהוף בתל אביב, כמטחוי עגבניה רקר בה מקופה כסית.

השבוע התכבד מילוא בהופעה חשובה: דויד בן גוריון, ראש הממשלה המבקש יותר ויותר לעשות לעצמו שם כאיש מדע, השתתף בו בשיתוף יחיד של דויד בן גוריון על התנך.

השיתה עברה בשקט תרבותי, עד שהתלונן הסופר אברהם קריב כי מישוה הישוה באוזניו את דויד המלך לאבו ג'ילדה, ראש הכנופיה הערבי בימי מאורעות תרצ"ו, ואת שימשון הגיבור ל"באנדיט". פה נתגלה כי ראש ממשלת ישראל אינו אדם הכפוף לתפיסות מקובלות. "מדוע לא?" שאל, "אני חושב שדויד המלך היה באמת אבו ג'ילדה, ששימשון היה באב"דיט."

רבים מן הנוכחים, שחשבו כי מפא"י היא מפלגה שמרנית מטיבעה, נאלצו להודות שדיעה זו טעונה בדיקה מחדש.

אנשים

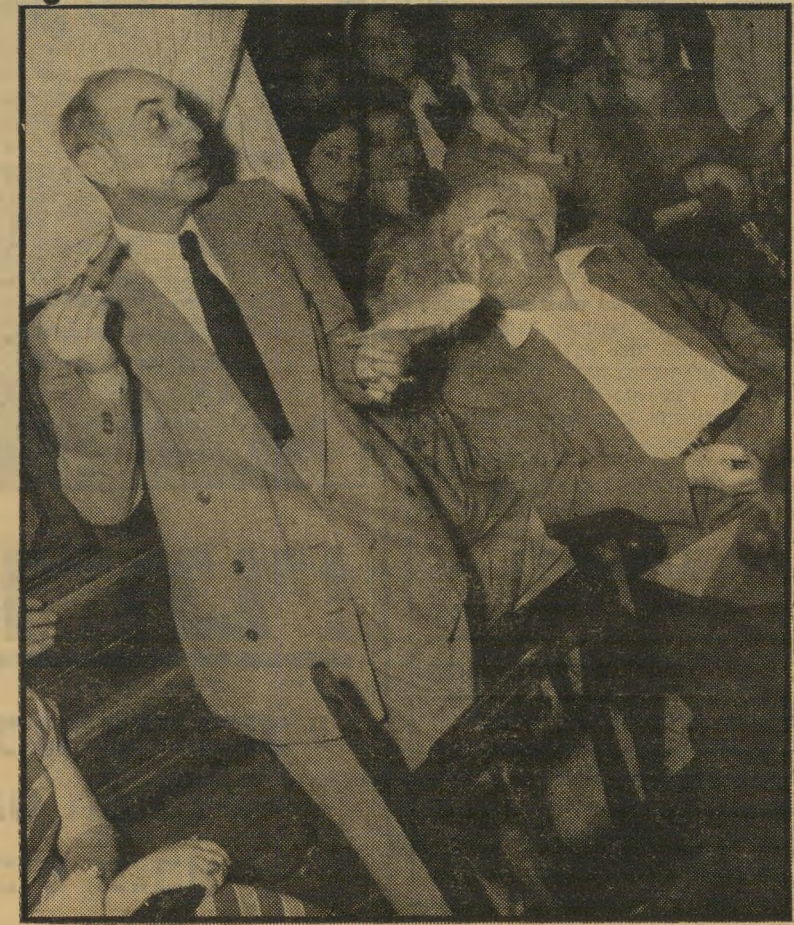
● ראש-ממשלת דרום-אפריקה, דניאל מאלאן, הכומר האדוק הטוען כי האלוהים רצה בהפרדה בין שחור ולבן, יבקר ברבע שבע הבא בארץ, במקומות הקדושים, ולא ייפגש עם עיתונאים או נציגים רישמיים כלשהם, פרט לציוני דרום-אפריקה בארץ, שיערכו לו קבלת-פנים לבבית. בביקורו בארץ תעזור לו ידיעתו את השפה העיברית על בוריה, תוצאת התעמקותו בתנ"ך. ● דרום-אפריקאי אחר הוא המחזאי והסופר אלן פאשון שמחזהו זעקי ארץ אהובה מוצג עתה בהבימה. בימים אלה מקים פאשון מיפלגה חדשה בדרום-אפריקה, המיפלגה הליברלית, שהיא הראשונה המקבלת חברים ללא הבדלי צבע עור וגזע לשורותיה.

אולם התברר הצליח להירפא, ולכן יעץ לירושלמי לפנות אל המומחה שעזר לו עצימו: בשכונת קטמון הירושלמית, סיפר החבר, יושב רבי שלוימה, גאון ממש, שישי לו שיטה בדוקה וטובה אלף מונים מן הפסיכואנליזה. "הוא ממש נהדר", הסביר, "הוא בקיא במלאכת ההלימה בהירדורי חטא" \times γ \times γ . תלמיד הישיבה לא ראה כל רע במיוג בריא של הרפואה המודרנית עם זו של ימי הביניים, התייצב למחרת פרשת צרותיו המיניות, וביקש את האברך לשלשל את מכנסיו.

"אין כשיטת 40 חסר אחד להפגת צרר תיך והחזרתך לחיק התורה", הודיע, לקח בידו שוט עור, אמר תפילת, "הוא רחום יכפר עוןך", והחל בהגשת התרופה.

צריך היה, לדעתו, להצליף ג' פעמים י"ג מלקות על אחוריו של החולה. אולם אחרי הי"ג הראשונות היה הבחור כבר מורכן להפסיק. לא כן רב שלוימה. הוא המשיך עד 39. המחיר שהבחור שילם בסוף הריפוי: 200 פרוטה*, חצי גרוש בעבור כל מכה — וחצי גרוש לצדקה. **מלקות ללא רישיון.** בביקורו הבא אצל הפסיכואנליטיקאי, סיפר הבחור, כי נוסף על צרותיו הנפשיות הוא אינו יכול עתה גם לשבת, תיאר את אישיהפלא מי שכלת קטמון. הרופא התקשר עם המישיטר, וזו מצאה את המלקה המומחה. התרעם רב שלוימה על חוסר-ההבנתו של הרצין החוקר. "אני עושה זאת בהחלט לפי דיני חכמים ז"ל", טען בהברה אשכנזית. "כלום פסול הרבר? את התשלום תמורת

* לשם השוואה: מחיר העולם הזה השבוע לפני 25 שנה: 220 פרוטה.

דויד בן-גוריון בשיתחה התנ"כית. ידו עומד יעקב (מושי) הרוביץ, עורך המדור הסיפורי של הארץ

היסטוריה

בית משוגעים

אין מקום בישראל היכול להשתוות למיבצר עכו. העובר את המיבצר מן המרתף ועד הגג, הריהו כעובר על פני כל תולדות הארץ. במרתף עוד מצויים האזיקים שאליהם רותקו אסירים אומללים בימים שקדמו לימי הצלבנים, הארוות שבהן שכנו הסוסים שהביאו את האבירים לבושי שיריוניה שקשקשים מארץ הפרנקים. על הגג עוד נראים בבירור הסימנים שחרט בידיו דוב גונר, בשבועות הארוכים שבהם המתין לביצוע גורדין המוות.

כשבאו לפני שבוע, ראשי אצ"ל ומישיפחות עוליהגדרום דלתייהד עם זכר הירצעים שעמדו על דלתיהעץ הנופלת ביחדרהמות, נכחו לדעת כי חל שינוי ביחצרו הרחבה של ביתהסוהר. החצר התיסורית שבה טיילו פעם מאות אסירים יהודים, ושעל ריצפתה טבעותהברזל שאליהן נקשרו האסירים לפני הלקאה בפומבי, חולקה על ידי קירות אבן למגורשים קטנים, לנוחיות בתיהמשוגעים שירש את המקום אחרי שהממשלה נמנעה מלהופכו מוזיאון לאומי.

הסיבה המשוערת לקטנותהמוחין: אי הרצון להפוך את עוליהגדרום של עכו ואת יושבי הכלא, לגיבורים לאומיים.

רדיו

ניתוח פלסטי

מה יותר משנה משרד קול ישראל אחת לשבועיים, ביום ה', מסיבותיעיתור נאים מוקלטות. השידור מתחיל בדיוק לפי ני מועד החדשות, חייב להיות מחושב לפי טב, מוקלט ימים אחדים לפניכן על סרטי הקלטה, נערך ומותאם לפני מועד השידור. השבוע בחרו ארבעה עיתונאים ירושלימיים, כקורבנם הדרושבעי, בשאול ליפשיץ, מנהל משרד המיסחר והתעשייה. דוהשיח היה חי וער, כלל כמה שאלות על אודות ביטול הפיקוח על השוקולד, מיספרי הייצוא של קיזר פרייזר, בעיית עבודה, משתהיישבו משתתפי מסיבתהעיתונאים ביום ה' לפני שבוע ליד מוקלטיהרדיו שלהם, כדי להאזין לשידורם, כמעט שלא הכירוהו. טען אחד מהם: אילמלא שמעתי מראש את הודעתו של הקריין, שוהי מסיתתהעיתונאים שבה השתתפתי, הייתי סורגר את המקלט. היא שונתה לגמרי, הפכה מין גימגום. שאלות רבות ותשובות רבות עוד יותר הושמטו ממנה."

התברר, שסרטיההקלטה נותח ניתוח פלסטי. שאלות שלא נעמו למישרדהמיסחר והתעשייה, הוצאו ממנו. תשובות שבהן נכשל ליפשיץ שונן, והוכנסו לסרט מאוחר יותר. העיתונאים צילצלו לאשר הירשברג, קצינהעיתונות של משרד המיסחר והתעשייה * עוד מימי דב יוסף, שקולו מוכר למאזינים משידוריו על חלוקת הדינות, הוא שבישל את הסרט, מחדש. "תשע שעות עבדתי על הסרט שלכם", התפאר הירשברג בגאוה, שלא היתה במיקומה. משתתפי מסיבתהעיתונאים לא התרשמו. מסיבתהעיתונאים מוקלטת, כזו שהובטחה להם לפני שנה, עם תחילת

* מיטרה המקבילה למישרת דובר הירשברג כיהן עמוך שנים רבות אחריו. כן כממונה על עיוד הסרט הישראלי במישרדהמיסחר והתעשייה.